

Osoba oprávněná jednat

Skutečnost, že je někdo uveden ve smlouvě jako zástupce ve věcech technických, zakládá jeho pověření určitou činností ve smyslu § 15 obch. zák. a takto pověřená osoba je zmocněna ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Ačkoliv tedy obecně nebude mít taková osoba oprávnění měnit uzavřenou smlouvu, musí soud u jednotlivých smluvních dodatků posoudit, zda není obvyklé, aby s činností ve věcech technických bylo spojeno právo uzavírat smluvní dodatky, v nichž by byly řešeny technické otázky.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Odo 1409/2005, ze dne 28.11.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Ing. M. Š., jako správce konkursní podstaty úpadce P., spol. s r. o., zastoupeného advokátkou, proti žalovanému J. H., zastoupenému advokátem, o zaplacení 444.125,85 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 28 C 151/99, o dovolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze 9. června 2005, čj. 22 Co 111/2005-286, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. června 2005, čč. j. 22 Co 111/2005-286, se v rozsahu výroku, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 365.353,- Kč, jakož i v závislém výroku o nákladech řízení, zrušuje a v tomto rozsahu se věc vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze k odvolání žalobce rozhodl rozsudkem, shora v záhlaví označeným, že zamítavý rozsudek soudu prvního stupně - Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 3. prosince 2004, čj. 28 C 151/99-256 - se ve výroku o věci samé pod bodem I. mění tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 365.353,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, jinak se v tomto výroku, tj. co do zamítnutí částky 78.772,85 Kč potvrzuje. Současně odvolací soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odvolací soud konstatoval, že soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil správná a postačující skutková zjištění, která odvolací soud pouze zpřesnil, a věc posoudil správně po právní stránce tak, že žalobce má nárok na zaplacení ceny za provedení díla, dospěl však k nesprávnému závěru, že žalobě nelze vyhovět pro existenci vzájemné pohledávky žalovaného za žalobcem z titulu smluvní pokuty. Odvolací soud souhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva o dílo podle § 536 a násl. obchodního zákoníku (dále též „obch. zák.“). V souladu s rozhodnutím ze dne 11. 2. 2004, vydaným v této věci pod čj. 39 Co 291/2003-270, měl odvolací soud za to, že platnými jsou i dodatky ke smlouvě č. 1, 2 a 3, přičemž oprávněným jednat v těchto věcech byl L. S., který jménem žalobce také smluvní dodatky podepsal. Zmocnění k tomu mu dala jednak smlouva o dílo, jednak byl k takovému jednání zmocněn přímo podle § 15 odst. 1 obch. zák. L. S. byl stavbyvedoucím, tj. osobou pověřenou organizačně technickou činností na stavbě, s níž dodatky nepochybně souvisely. Dodatkem č. 3 v souvislosti s platným zápisem o zjištěných vadách a nedodělcích bylo ujednáno, že dlužná částka ve výši 365.353,- Kč bude žalovaným uhrazena po odstranění vad, zjištěných zápisem ze dne 10. 1. a 13. 6. 1995. Pokud žalobce požadoval částku vyšší, nemohl odvolací soud tomuto požadavku vyhovět, neboť dodatek č. 3 ve znění bez podpisu žalovaného nemohl původní ujednání mezi účastníky změnit a nic jiného ujednáno nebylo.

Pokud jde o smluvní pokutu, kterou uplatnil žalovaný proti žalobci v průběhu řízení, zabýval se odvolací soud nejprve tím, zda vůbec a případně kdy a s čím byl žalobce v prodlení. Žalovaný nárok na smluvní pokutu uplatnil od původního data plnění 20. 6. 1994, dodatkem č. 2 byl však tento termín smluvně posunut na 16. 9. 1994 a před tímto datem proto nárok na smluvní pokutu nemohl vzniknout. I když dílo bylo předáno a převzato s vadami a nedodělkami, které oddálily splatnost konečného doplatku ceny za dílo, nutno mít podle názoru odvolacího soudu za to, že pokud má dílo vady, není řádně ukončeno, a to ani když je objednatel převezme a povinnost provést dílo nezanikla, ale její obsah se mění způsobem, který odpovídá nárokům objednatele vzniklým z vadného plnění (§ 324 odst. 3 obch. zák.). Právě pro takovou změnu byla v čl. 9. 8. smlouvy sjednána smluvní pokuta 500 Kč za každý den a vadu nebo nedodělek a prodlení s jejich odstraněním. Naopak pokutu podle čl. 9.1 smlouvy, kterou žalovaný uplatnil – nikoliv pokutu podle čl. 9.8 – by bylo možné uplatnit jen do odevzdání díla, ke kterému došlo bez prodlení do 31. 10. 1994, když pokuta byla vázána na odevzdání předmětu díla, nikoli na splnění závazku, jak jej má na mysli obchodní zákoník. Proto dospěl odvolací soud k závěru, že nárok žalovaného na smluvní pokutu podle čl. 9.1 smlouvy nevznikl ani pro dobu od 20. 6. do 31. 10. 1994, ani od 1. 11. 1994 do 13. 6. 1995.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolání s odkazem na přípustnost podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále též „o. s. ř.“) a na důvody podle § 241a odst. 2 písm. a), § 241a odst. 2 písm. b) a § 241a odst. 3 o. s. ř.

Dovolatel namítá, že v průběhu řízení byl na úpadce prohlášen konkurs, avšak řízení u soudu prvního stupně nebylo přerušeno, nároky byly po vyhlášení konkursu podány nejméně dvakrát jménem úpadce (např. 1. 12. 2004), právní zástupkyně konkursního správce byla zastoupena na základě plné moci úpadce, to vše v rozporu s § 14 zák. č. [328/1991](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů. Žádné úkony konkursního správce po prohlášení konkursu vůči žalovanému nebyly provedeny. Řízení je tedy postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.). Dále dovolatel namítá, že v průběhu řízení vznesl námitku promlčení nároku žalobce. Jde zejména o skutečnost, že všechny tři dodatky ke smlouvě o dílo jsou neplatné, protože za žalobce jako zhotovitele je podepsala osoba neoprávněná. K podpisu dodatků byl oprávněn jednak statutární zástupce zhotovitele ing. D. a jednak ing. P., který byl určen jako zástupce ve věcech smluvních dle čl. 1.2 smlouvy o dílo z 11. 2. 1994 č. 026 – 94. Dodatky však byly podepsány zástupcem ve věcech technických L. S., který nebyl určen stavbyvedoucím, jak nesprávně uvádí odvolací soud, a nebyl oprávněn podepisovat smlouvy se žalovaným. To potvrdili oba účastníci – žalobce a žalovaný – shodným prohlášením. Žaloba tedy měla být podána z jiného, než smluvního důvodu a po vznesení námítky promlčení měla být žaloba zamítnuta. Názor odvolacího soudu k této problematice s odkazem na § 269 odst. 2 obch. zák. je podle mínění dovolatele nesprávný, neboť zcela pomíjí článek 1.2 předmětné smlouvy o dílo. Napadené rozhodnutí proto podle názoru dovolatele spočívá na nesprávném právním posouzení věci, neboť došlo k promlčení nároku (§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.).

Konečně dovolatel poukazuje na nesprávná skutková zjištění odvolacího soudu v napadeném rozhodnutí, která nemají podle obsahu spisu oporu v provedeném dokazování. Vady a nedodělkami byly odstraněny až ke dni 13. 6. 1995 a týkají se prací sjednaných ve smlouvě o dílo č. 026 – 94 z 11. 2. 1994 se sjednaným termínem dokončení k 20. 6. 1994. Do odstranění vad nebylo možné dílo plynule a bezpečně užívat. Tyto práce a vady nebyly předmětem úprav podle dodatků, které naopak stanovily nové práce a nové termíny dokončení. V dodatku č. 2 je jednoznačně stanoven rozsah nových prací se zahájením dne 1. 7. 1994 a dokončením do 16. 9. 1994 a nikde není uvedeno, že nový termín dokončení se vztahuje k předchozím pracem podle smlouvy o dílo a že tuto smlouvou mění. Dodatek č. 3 je podepsán pouze dodavatelem, ale odvolacím soudem považován za platné ujednání. Ze spisu nevyplývá, že zástupce ve věcech technických L. S. vykonával funkci stavbyvedoucího. Dovolatel se proto ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně o započtení pohledávky žalovaného a tudíž

zamítnutí žaloby.

Dovolatel navrhuje, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu v dovoláním napadené části zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně též navrhuje odložení vykonatelnosti podle § 243 o. s. ř.

Ve vyjádření k dovolání žalobce s odkazem na obsah spisu uvádí k dovolacím námitkám žalovaného na prvním místě to, že úpadkem byl postižen původní žalobce P. s. r. o. a prohlášení konkursu nemohlo ve smyslu § 14 odst. 1 zákona o konkursu vyrovnaní způsobit přerušení předmětného řízení. V řízení lze pokračovat na návrh správce a právní zástupkyně žalobce předložila soudu prvního stupně již dne 6. 9. 2001 plnou moc z 20. 8. 2001, kde jako zmocnitel jedná správce konkursní podstaty úpadce. Žalobce dále poukazuje na ustanovení § 269 odst. 3 obch. zák. s tím, že se ztotožňuje se závěry odvolacích soudů v této věci. Nepokládá za relevantní ani důvod podle § 241a odst. 3 o. s. ř., když dne 31. 10. 1994 bylo dílo žalobcem předáno a žalovaným převzato písemným „Protokolem o předání a převzetí“, oboustranně podepsaným a v zápisech z 10. 1. a 13. 6. 1995 žalovaný podepsal, že všechny zjištěné vady díla byly odstraněny. Tvrzení o dalších vadách a nedodělcích je účelové, žalovaným tvrzené, ale neprokázané. Dodatkem č. 2 ke smlouvě bylo prokázáno, že termín dokončení byl smluvně posunut na 16. 9. 1994, avšak poté změněn žalovaným, který nebyl v uvedené době přítomen v ČR. Proto podle zápisu o předání a převzetí z 31. 10. 1994 bylo dílo převzato v rozsahu dle smlouvy ve znění dodatku 1, 2 a 3, přičemž podle „zápisu ze dne 13. 6. 1995 o odstranění vad a nedodělků z přejímky stavební dodávky z 31. 10. 1994 s upřesněním 10. 1. 1995“, tudíž ke dni 13. 6. 1995 oběma účastníky bylo písemně potvrzeno, že všechny vady díla byly žalobcem odstraněny. Ve spise jsou založeny dva dodatky č. 3, proto také odvolací soud přihlížel pouze k dodatku č. 3, který je podepsán žalovaným s plněním za vícepráce v částce 365.353,- Kč.

Žalobce navrhuje, aby dovolací soud dovolání žalovaného jako nedůvodné odmítl.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.), po zjištění, že dovolání splňuje podmínky a náležitosti stanovené zákonem (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 a § 241a odst. 1 o. s. ř.), konstatoval, že je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť rozhodnutím odvolacího soudu bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé.

První důvod dovolání, uplatněný žalovaným, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.), není dán, protože na konečný výsledek řízení ve věci samé neměla okolnost, že mezitím byl na původního žalobce prohlášen konkurs, žádný vliv. Po ustanovení správce konkursní podstaty v důsledku prohlášení konkursu bylo v řízení pokračováno na základě úkonů správce, který udělil plnou moc též zástupkyni, která dosud zastupovala úpadce (ve spise č. l. 69). K výzvě soudu ze dne 13. 9. 2001 sdělila zástupkyně žalobce s ohledem na prohlášení konkursu, že na žalobě trvá a navrhuje pokračovat v řízení (č. l. 72).

Jako druhý uplatnil dovolatel důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., tj. že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. V tomto smyslu namítá, že dodatky ke smlouvě č. 1, 2 a 3 jsou neplatné, protože je za žalobce podepsala osoba neoprávněná - p. L. S. a vymáhaný nárok se proto zakládá na bezesmluvním plnění a je tudíž promlčen.

S podstatou této námitky dovolatele je nutno souhlasit.

Ve smlouvě o dílo č. 026-94 z 11. 2. 1994 je v bodě 1.2 u smluvní strany zhotovitele uveden jako statutární orgán Ing. P. D. a dále dva zástupci k jednání ve věcech a) technických L. S. a b) smluvních Ing. P. P.

Skutečnost, že je někdo uveden ve smlouvě jako zástupce ve věcech technických, zakládá jeho

pověření určitou činností ve smyslu § 15 obch. zák. a takto pověřená osoba je zmocněna ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Ačkoliv tedy obecně nebude mít taková osoba oprávnění měnit uzavřenou smlouvu, musí soud u jednotlivých smluvních dodatků posoudit, zda není obvyklé, aby s činností ve věcech technických bylo spojeno právo uzavírat smluvní dodatky, v nichž by byly řešeny technické otázky. Kromě toho pověření určitou činností nemuselo vycházet jen z předmětné smlouvy, ale také z jiného pověření, např. z pověření výkonem funkce stavbyvedoucího, kteroužto skutečnost nutno učinit předmětem dalšího dokazování, zejména když dovolatel tuto skutečnost popírá.

Ve světle tohoto právního závěru musí proto odvolací soud posoudit žalobcem uplatněný nárok na zaplacení doúčtování ceny díla a protinárok žalovaného na zaplacení smluvní pokuty.

Dovolací důvod nesprávného (neúplného) právního posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.) byl proto uplatněn právem a dovolací soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu výroku, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně a žalovaný uznán povinným zaplatit žalobci částku 365.353,- Kč, jakož i v závislém výroku o nákladech řízení, zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 věta za středníkem a odstavec 3 věta první cit. ustanovení o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)